

СТАНОВИЩЕ

от

проф. КРАСИМИР СПАСОВ

за

дисертационния труд на г-н Йордан Георгиев Георгиев на тема: „ Театралният път на режисьора С л а в и Ш к а р о в“

за придобиване на образователната и научна степен „д о к т о р“

с научен ръководител проф. д-р Венета Дойчева.

Дисертационният труд на г-н Йордан Георгиев е разположен в рамките на повече от 270 стр., текстовата конструкция се състои от няколко части, а именно: У в о д, Г л а в а I - „Метод на работа с актьора. Визуалната среда и музикалното оформление в спектаклите на Шкаров“, с три Р а з д е л а : „ Биографични бележки и исторически контекст“; „Методът на Слави Шкаров в работа с актьора“; „Визуалната среда и музик.оформление в спектаклите му“ и Г л а в а II - „Тематични и жанрови характеристики в спектаклите му.Най-значими творчески постижения“, със шест Р а з д е л а : Тематичен обхват“; „Жанрови специфики на спектаклите му“; „Проблемът компромисите...“;”Мозаечната конструкция...“; „Сюрреалното в спектаклите...“ „Значими спектакли в биографията на Слави Шкаров“. И з в о д и. П р и л о ж е н и е. Б е л е ж к и.

1. Съзнателно описвам подробно конструктивния модел на дисертационния труд, защото още в прегледа на съдържанието му може да се усети амбициозността на замисленото и предприето начинание, а когато се запознах с пълния му текст се уверих каква неимоверна изследователска, интелектуална и творческа дейност е извършена от дисертанта. При наистина доста оскъдната информация за професионално-режисьорското битие на Слави Шкаров /в голяма степен това се отнася за цялото ни поколение режисьори, работило в българския театър по това време/ , ранната му кончина, липсата на изследователски интерес към творчеството му и последвалата чисто „по български“ забрава към случилите се негови театрални творби, извършеното от г-н Йордан Георгиев е достойно за уважение и адмирации!

1. Главната цел, която си поставя дисертанта е възможно най-пълното възстановяване на професионално-творческата личност на Слави Шкаров – като активно действащ режисьор със свой индивидуален метод и стил на постановъчна работа, със свой театрален художествен свят на сцената, със свои предпочитания към определени драматургични творби, постановъчни концепции, жанрови и стилистични обхвати, специфично Шкаровския маниер на работни отношения с актьори, постановъчен екип, сценични служби...И неговите спектакли – върхови постижения, зашеметяващи с художествените си открития и със своето тотално въздействие; както и такива, които не могат да надмогнат бремето на допуснатия компромис или на недостатъчно обмислените като постановъчен замисъл и докрай завършени в целостта си сценични творби. И, разбира се, стремежа да се сътвори един убедителен образ на Слави Шкаров като човешка личност, като гражданин, интелектуалец, семеен човек, колега и приятел – със своите странности, привички, житейски радости и неволи, със слабостите си.

2. Какъв е методът, който Йордан Георгиев избира , за да осъществи най-пълно и автентично своята изследователска цел? Изворите на информация се групират в два основни потока: Откриване и проучване на „писмените знаци” във конкретното време – отзиви, рецензии, критики поместени в специализирани издания /театроведски обзори, студии, изследвания на театрални периоди, събития; републикански вестници, както и материали в местна преса/ и Вторият: множество интервюта с колеги режисьори, театроведи, актьори, участвали в спектаклите на Шкаров, негови постановъчни сътрудници – сценографи, композитори, както и представители на сценичните служби, преди всичко в Русенския и Сливенския драматични театри. Тези информационни „знаци” бележат достатъчно ясни посоки за размишление, анализиране и интерпретиране, но могат да бъдат подвеждащи и изместващи истинността на „подадената картина”, преди всичко със своята субективност на съображенията, отношенията, конюнктурността и прочие. Това, естествено, дава своето отражение и в интрепретацията на дисертанта. Но, както се казва, слава Богу! - Йордан Георгиев се е справил по възможно най-добрия начин с обективните трудности и е създал един достатъчно достоверен, убедителен и въздействащ портрет на режисьора Слави Шкаров, на неговото значимо и уникално театрално творчество, маркирал е точно полагаемото му се почетно място в листата

на на най изявените творци на българския съвременен театър. С което е изпълнил и поставената концептуална цел на докторската си дисертация.

3. Логично е да предположа, а и бих настоявал пред дисертанта, текста на неговия труд да се превърне в книга. По този начин неговите изследвания и интерпретация на творческата личност и дело на режисьора Слави Шкаров ще станат достояние на широк кръг от хора: студенти от НАТФИЗ, съвременните деятели на българския театър, както и многобройните му почитатели.

За осъществяването на тази благородна цел бих отправил към г- Йордан Георгиев следните препоръки:

- Решително да посъкрати текстовия обем - така ще се избегнат множеството повторения на едни и същи теми, определения и заключения, както в авторския текст на отделните глави, така и в текстовете на интервютата; някои от интервюираните от сценичните служби просто могат да отпаднат.

- Внимателно да се огледат и селектират интервютата на участващите в спектаклите на Шкаров актьори; те са твърде субективни, особено в оценките за крайния резултат на постановъчната работа, това разбираемо. Но трябва да се избегне нивелирането на резултатите в спектаклите на режисьора. Трябва да се търси разнообразие в гледните точки и реалистични съпоставки на художествените постижения. Така ще изпъкнат по-ярко спектаклите му с приносен характер в българската съвременна театрална история.

- Да се обогати човешката биография на режисьора, като се отбележат и противоречията в професионалното и човешко битие на твореца; самият Слави прави това в потресаващото като изповедност свое интервю след обществените промени в края на 90-те години на миналия век; не бива да се спестяват чисто човешките му слабости: затвореността му, склонността му към изолиране от заобикалящата го реалност, прибързаното приемане на компромиси, нередките му прояви на мнителност, алкохолната зависимост... Това в никакъв случай няма намали стойността му като човек и творец, а още по-пълно и достоверно ще очертае трудната съдба на този изключително надарен режисьор, интелектуалец, гражданин и човек в условията на един тоталитарен обществен режим.

4. Всички позовавания и цитати са коректно отбелязани. Приносите на дисертационния труд са повече от очевидни и напълно валидни.

5. Смятам, че дисертацията на г-н Йордан Георгиев отговаря на всички изисквания за получаването на научната степен **д о к т о р** и убедено ще гласувам тя да му бъде присъдена.

София, 21 май, 2019 год.

Професор Красимир Спасов, режисьор